

NỘI DUNG ĐỀ CƯƠNG ÔN THI GIỮA HỌC KỲ I

I. NỘI DUNG

1. Thể loại, kiểu văn bản

- Truyện ngắn, tiểu thuyết (đặc điểm)
- Thơ bốn chữ, năm chữ (đặc điểm)

2. Tiếng việt

- Từ trái nghĩa
- Biện pháp tu từ (so sánh, nhân hóa, ẩn dụ, hoán dụ, câu hỏi tu từ)

3. Làm văn

- Viết đoạn văn ghi lại cảm xúc sau khi đọc một bài thơ bốn chữ, năm chữ
- Viết bài tập làm văn kể lại một sự việc có thật liên quan đến nhân vật hoặc sự kiện lịch sử.

II. LUYỆN TẬP

Bài 1: Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi:

Khi tôi lên tám hay chín tuổi gì đó, tôi nhớ thỉnh thoảng mẹ tôi vẫn nướng bánh mì cháy khét. Một buổi tối nọ, mẹ tôi về nhà sau một ngày làm việc dài và bà làm bữa tối cho cha con tôi. Bà dọn ra bàn vài lát bánh mì nướng cháy, không phải cháy xém bình thường mà cháy đen như than. Tôi nhìn những lát bánh mì và đợi xem có ai nhận ra điều bất thường của chúng mà lên tiếng hay không.

Nhưng cha tôi chủ động ăn miếng bánh của ông và hỏi tôi về bài tập cũng như những việc ở trường học như mọi hôm. Tôi không còn nhớ tôi đã nói gì với ông hôm đó, nhưng tôi nhớ đã nghe mẹ xin lỗi ông vì đã làm cháy bánh mì. Và tôi không bao giờ quên được những gì cha tôi nói với mẹ tôi: “Em à, anh thích bánh mì cháy mà”.

Đêm đó, tôi đến bên chúc cha ngủ ngon và hỏi có phải thực sự ông thích bánh mì cháy không. Cha khoác tay qua vai tôi và nói:

- Mẹ con đã làm việc vất vả cả ngày và rất mệt. Một lát bánh mì cháy chẳng thể làm hại ai con ạ, nhưng con biết điều gì thực sự gây tổn thương cho người khác không? Những lời chê bai, trách móc cay nghiệt đấy.

Rồi ông nói tiếp:

- Con biết đó, cuộc đời đầy rẫy những thứ không hoàn hảo và những con người không toàn vẹn. Cha cũng khá tệ trong rất nhiều việc, chẳng hạn như cha chẳng thể nhớ được ngày sinh nhật hay ngày kỉ niệm như một số người khác. Điều mà cha học được qua những năm tháng, đó là học cách chấp nhận sai sót của người khác và chọn cách ứng hộ những khác biệt của họ. Đó là chìa khoá quan trọng nhất để tạo nên một mối quan

hệ lành mạnh, trưởng thành và bền vững con ạ. Cuộc đời rất ngắn ngủi để thức dậy với những hối tiếc và khó chịu. Hãy yêu quý những người cư xử tốt với con, và hãy cảm thông với những người chưa làm được điều đó.

(Nguồn: Quà tặng cuộc sống)

Câu 1. Đặt nhan đề phù hợp cho văn bản.

Câu 2. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 3. Theo người cha, “*Chìa khoá quan trọng nhất để tạo nên một mối quan hệ lành mạnh, trưởng thành và bền vững*” là gì ?

Câu 4. Em hiểu như thế nào về lời của người cha: “*Một lát bánh mì cháy chẳng thể làm hại ai con ạ, nhưng con biết điều gì thực sự gây tổn thương cho người khác không? Những lời chê bai, trách móc cay nghiệt đấy.*”

Câu 5. Thông điệp nào của văn bản có ý nghĩa nhất đối với em ?

Câu 6. Từ văn bản đọc hiểu, hãy viết đoạn văn khoảng 6-8 trình bày suy nghĩ về tình yêu thương với người thân trong gia đình.

Bài 2 : Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi:

Trong một tiết dạy vẽ, cô giáo bảo các em học sinh lớp 1 vẽ về điều gì làm các em thích nhất trong đời. Cô giáo thăm nghĩ "Rồi các em cũng lại vẽ những gói quà, những ly kem hoặc những món đồ chơi, quyển truyện tranh". Thế nhưng cô đã hoàn toàn ngạc nhiên trước một bức tranh lạ của một em học sinh Douglas: bức tranh vẽ một bàn tay.

Nhưng đây là bàn tay của ai? Cả lớp bị lôi cuốn bởi một hình ảnh đầy biểu tượng này. Một em phán đoán "Đó là bàn tay của bác nông dân". Một em khác cự lại "Bàn tay thon thả thế này phải là bàn tay của một bác sĩ phẫu thuật...". Cô giáo đợi cả lớp bớt xôn xao dần rồi mới hỏi tác giả. Douglas cười ngượng nghịu "Thưa cô, đó là bàn tay của cô ạ!".

Cô giáo ngỡ ngàng. Cô nhớ lại những phút ra chơi thường dùng bàn tay để dắt Douglas ra sân, bởi em là một cô bé khuyết tật, khuôn mặt không được xinh xắn như những đứa trẻ khác, gia cảnh từ lâu lâm vào tình cảnh ngặt nghèo. Cô chợt hiểu ra rằng tuy cô vẫn làm điều tương tự với các em khác, nhưng hóa ra đối với Douglas bàn tay cô lại mang ý nghĩa sâu xa, một biểu tượng của tình yêu thương.

(Trích Bàn tay yêu thương, NXB Trẻ, 2004)

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của văn bản là gì?

Câu 2. Tìm biện pháp tu từ so sánh ở đoạn cuối và cho biết kiểu so sánh gì?

Câu 3. Nêu nội dung của văn bản?

Câu 4. Bài học rút ra cho bản thân em qua câu chuyện?

Câu 5. Trong câu chuyện trên, nhân vật Đắc-gờ-lốt được miêu tả như thế nào? Bức tranh Đắc-gờ-lốt vẽ có gì khác lạ so với tranh của các bạn?

Câu 6. Vì sao bức tranh ấy lại được coi là “*một biểu tượng của tình yêu thương*”?

Câu 7. “*Cô chợt hiểu ra rằng tuy cô vẫn làm điều tương tự với các em khác, nhưng hoá ra với Đắc-gờ-lốt, bàn tay cô lại mang ý nghĩa sâu xa, một biểu tượng của tình yêu thương*”. Còn em từ câu chuyện trên, em hiểu ra điều gì? Em thấy mình cần phải làm gì khi gặp những người khuyết tật, những người có hoàn cảnh bất hạnh trong cuộc sống?

Bài 4 : Đọc bài thơ sau và trả lời các câu hỏi:

THẢ DIỀU (Trần Đăng Khoa)

| | |
|---|--|
| <p><i>Cánh diều no gió Sáo nó thổi vang Sao trời trôi qua Diều thành trăng vàng</i></p> <p><i>Cánh diều no gió Tiếng nó trong ngân Diều hay chiếc thuyền Trôi trên sông Ngân</i></p> <p><i>Cánh diều no gió Tiếng nó chơi vơi Diều là hạt cau Phơi trên nông trời</i></p> | <p><i>Trời như cánh đồng Xong mùa gặt hái Diều em - lưới liềm Ai quên bỏ lại [...]</i></p> <p><i>Tiếng diều vàng nắng Trời xanh cao hơn Dây diều em cắm Bên bờ hố bom...</i></p> <p>1968(Trần Đăng Khoa, <i>Góc sân và khoảng trời</i>, NXB Văn hóa dân tộc, 1999)</p> |
|---|--|

Câu 1. Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Chỉ ra biện pháp nghệ thuật điệp cấu trúc câu, so sánh, ẩn dụ tác giả sử dụng để miêu tả *cánh diều*?

Câu 3. Bức tranh thiên nhiên nông thôn trong bài thơ hiện lên như thế nào?

Câu 4. Khi viết: “*Dây diều em cắm/Bên bờ hố bom...*”, nhà thơ muốn nói tới điều gì?

Câu 5. Trong bài thơ, em thích nhất hình ảnh thơ nào? Vì sao?

Câu 6. Viết đoạn văn ngắn 6-8 câu, nêu cảm nhận của em về bài thơ *Thả diều* của tác giả Trần Đăng Khoa.

Bài 6: Đọc bài thơ sau và thực hiện yêu cầu:

| | |
|--|---|
| <p>Em vượn vai đứng dậy Trái Đất đã xanh rồi Giữa biêng biếc mây trời Tiếng chim vui ngọt quá</p> <p>Quàng khăn xanh biển cả Khoác áo thơm hương rừng Trái Đất mang trên lưng Những đứa con của đất</p> <p>Tuy màu da có khác Nhưng vẫn chung nụ cười Như biển cả không vơi Một màu xanh thăm thẳm</p> | <p>Như ban mai nắng ấm Lung linh bờ thảo nguyên Hãy giữ được bình yên Cho hoa thơm thơm mãi</p> <p>Em vượn vai đứng dậy Mong Trái Đất hòa bình Đừng bao giờ chiến tranh Mà đau hòn máu đỏ</p> <p>Cho năm châu hội ngộ Trong tình thương loài người Và cho khắp mọi nơi Là nhà bò câu trắng (Em nghĩ về Trái Đất, Nguyễn Lãm Thắng, thivien.net)</p> |
|--|---|

Câu 1. Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ ?

Câu 3. Theo bài thơ, những đứa con của đất có đặc điểm gì riêng và chung?

Câu 4. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa trong hai dòng thơ:

Quàng khăn xanh biển cả

Khoác áo thơm hương rừng

Câu 5. Em hiểu như thế nào về nội dung hai dòng thơ:

Và cho khắp mọi nơi

Là nhà bò câu trắng.

Câu 6. Tại sao nhân vật em trong bài thơ lại có mong ước: Mong Trái Đất hòa bình/ Đừng bao giờ chiến tranh?

Câu 7. Theo em, mỗi người cần làm những gì để cho cuộc sống trên Trái Đất của chúng ta ngày trở nên tốt đẹp hơn? (Nêu ít nhất hai việc làm).

Câu 8. Viết đoạn văn ngắn 6-8 câu, nêu cảm nhận của em về đoạn thơ trên.

BGH xác nhận

Nhóm trưởng(TTCM)

GVBM

Tạ Thúy Hà

Nguyễn Thị Kim Thanh

Nguyễn Thị Hoàng Lan